

NATHEJRE, *NYCTICORAX GRISEUS*, OG SJAGGER,
TURDUS PILARIS, NYE FOR GRØNLAND,

MED BEMÆRKNINGER OM FORSKELLIGE SAMMESTEDS SJÆLDNE ARTER

AF

H. SCHEEL

Med sidste Skib fra Grønland i 1926 modtog jeg fra Landsfoged K. Honoré Petersen i Godthaab syv Fugleskind ledsagede af den Bemærkning, at fire af disse var nogle for ham ganske ukendte Fugle. Fire af Skindene bar Etiketter med Findested og Dato, men de øvrige var ikke forsynede med Oplysninger af nogen Slags; derfor sendte jeg straks med første Skib i Foraaret 1927 en Forespørgsel til Landsfogeden desangaaende og fik omgaaende Svar tilbage med samme Skib. Foruden de manglende Oplysninger medfulgte en Kasse indeholdende endnu to interessante Arter.

De saaledes modtagne ni Fugle var følgende:

Nathejre, *Nycticorax griseus*.
Nycticorax nycticorax nycticorax (L.).

Skudt den 29. Maj 1926 ved Sagdlit. Eksemplaret er en yngre Fugl, som dog er ved at faa den blaagraa Dragt, men endnu ikke har den sorte, glinsende Ryg; kun Hovedet er næsten udfarvet, men med kun en af de lange, hvide Fjer i Nakken. Dens Maal er følgende: Næbbets Længde 74 mm, dets Højde 24 mm, Tarse 71 mm, Mellemtaa 83 mm, Bagtaa 45 mm, Ydertaa 65 mm, Indertaa 60 mm, Vinge c. 313 mm, Hale c. 118 mm. — Det maa antages, at Arten, som aldrig før er truffet i Grønland, er kommet dertil fra Amerika.

Sjagger, *Turdus pilaris*.
Turdus pilaris L.

Skudt den 24. November 1925 ved Fiskenæsset. — Arten er aldrig tidligere truffet paa Grønland.

Nordisk Lappedykker, *Podicipes auritus*.

Podicipes auritus (L.).

Skudt den 15. November 1926 ved Lichtenfels. — Arten er truffet en Del Gange tidligere paa Grønland. Herluf Winge skriver i »Grønlands Fugle«, 1898: »En ung Fugl skudt ved Nanortalik 12te November 1828 blev af Vahl indsendt til Museet i Kjøbenhavn (hvor den ikke mere findes); Grønlænderne paa Stedet havde aldrig set den før. En ung Fugl indsendtes i 1842 af Jørgensen fra Julianehaab. Igjen en ung Fugl fra Grønland modtoges i Museet i 1844 (den findes her ikke mere). Finsch omtaler en ung Fugl fra Frederiksdal hjembragt i 1870. Benzon skal have haft et Skind fra Godthaab, 1877, som nævnet af Hagerup efter Benzon's Fortegnelse over hans Samling. Helms omtaler en ung Fugl skudt ved Arsuk 25de November 1889. (Nogle af de Fugle, der ere omtalte som unge, ere maaske gamle i Vinterdragt.)« Desuden meddeler E. Lehn Schiøler i Dansk ornith. Foren. Tidsskr., 6. Aarg., 1911—12, at der i hans Samling findes to unge Fugle i Vinterdragt, skudte ved Julianehaab i Efteraaret 1905, og to unge Fugle, Han og Hun, ligeledes i Vinterdragt, skudte den 30. November og den 22. December 1909 og nedsendte af Assistent Hastrup fra Nanortalik.

Paa Østkysten vides den kun at være truffet en Gang. I »Fortsatte ornithologiske Meddelelser (1903) fra Grønland«, Vid. Medd. fra Naturh. For., 1904, meddeler nemlig O. Helms, at en ung Fugl blev skudt med Fuglepil af en Grønlænder i Nærheden af Stationen Angmagsalik c. 8. Oktober 1900.

Storkjove, *Lestris catarrhactes*.

Stercorarius skua skua (Brünn.).

Skudt den 15. Juli 1926 ved Sagdlit. — Storkjoven er i 1823 set af Raben over Havet nær Grønland, og Holbøll skriver i 1840, at han to Gange har set den ved Grønlands Sydkyst; men kun to Eksemplarer er tidligere hjemsendt, nemlig et, skudt ved Umanak i 1881 og af Møldrup sendt til zoologisk Museum i København, og et, en ung Fugl, vist en Han, skudt ved Sardlok i Julianehaabs Distrikt og af Assistent Jensen sendt til E. Lehn Schiøler c. 1911.

Tejste, *Cepphus grylle*.

Uria grylle.

Skudt den 30. August 1926 i Kagssimiut, det nordligste Udsted i Julianehaab Distrikt. Fuldstændig hvid, hvorfor intet bestemt

kan siges om, hvorvidt Eksemplaret tilhører Racen *grylle* (L.) eller *mandtii* (Licht.). — Hvide Eksemplarer af Tejste træffes ikke saa ualmindeligt paa Grønland.

Kortnæbbet Lomvie, *Uria arra*.

Uria lomvia lomvia (L.).

Skudt den 28. November 1925 ved Sarfanguaak. Hvid, men dog med et svagt kræmfarvet Anstrøg paa de ellers mørke Partier. — Ligesom af foregaaende Art er hvide Eksemplarer ikke saa ualmindelige paa Grønland.

Sule, *Sula bassana*.

Sula bassana bassana (L.).

Skudt ved Nanortalik i Efteraaret 1924. I Overgang til den hvide udfarvede Dragt, men endnu isprængt mørkebrune Fjersærlig paa Ryg og Vinger og med helt mørk Hale. — Sulen er kun truffet faa Gange paa Grønland. Herluf Winge skriver i »Grønlands Fugle« 1898: »Fabricius havde, som han meddeler i sit Haandskrift, kun én Gang set en Sule i Grønland; den var tagen levende ved Frederikshaab i November. En Sule fra Egedesminde nævnes i 1824 af Reinhardt sen. som indsendt til Museet i Kjøbenhavn (den findes her ikke mere). Holbøll havde enkelte Gange set den i Davis Strædet; en Gang havde han fundet den død ilanddreven ved Godthaab; fra Julianehaab modtog han i 1842 en ikke fuldt udfarvet Fugl, som han indsendte til Museet«. Siden vides ingen Sule at være truffet i Grønland før det nu foreliggende Eksempel.

Nordøstamerikansk Spætte, *Sphyrapicus varius*.

Sphyrapicus varius varius (L.).

Eksemplaret, en udfarvet Han, blev skudt i Foraaret 1926 i Angmagssivik (»Sletten«) Udsted i Bunden af Lichtenaufjorden, Julianehaab Syddistrikt, midt blandt Grønlænderhusene, hvor den løb op og ned ad Træværket. — Arten er kun truffet to Gange tidligere: En Hun blev fundet død paa Stranden ved Julianehaab i Juli 1845 og af Holbøll sendt til zoologisk Museum i København; endvidere modtog Museet i 1857 eller 1858 en Hun fra Sydgrønland.

Vindrossel, *Turdus iliacus*.
Turdus musicus coburni Sharpe.

Skudt den 25. Januar 1926 ved Nuk. — Arten er kun truffet faa Gange tidligere paa Grønland. Et Eksempplar blev sendt til J. H. Paulsen i 1845, et andet, som var skudt ved Frederikshaab den 28. Oktober 1845, modtog zoologisk Museum i København fra Holbøll. To Eksemplarer fra Julianehaab, en gammel Hun, skudt den 9. Januar 1916, og en ung Han, skudt den 29. Februar 1916, blev sendt til E. Lehn Schiøler af Hr. Langskov. Ogsaa paa Østkysten er den truffet, idet Johan Petersen og en Kateket hver skød en den 20. Oktober 1904 ved Angmagsalik; desuden modtog førstnævnte den 31. Oktober 1906 en, som var skudt af en Grønlænder samme Sted, og den 3. November samme Aar mente en Grønlænder at have set en til.

Landsfoged Honoré Petersen, som nærer stor Interesse for Grønlands Fugle, har foruden de ovennævnte Arter og de dertil hørende Oplysninger sendt mig en Fortegnelse over de andre sjældnere Fugle, som findes i hans Samling i Godthaab. Da Listen indeholder adskilligt af Interesse, gengiver jeg den her med Landsfogedens Tilladelse.

Krikand, *Anas crecca*.

♂, ¹/₁₀ 1925, Sardlok, Godthaabsfjord; ♂, ¹⁰/₁₀ 1925, Fiske-næsset. — Om Eksemplarerne er den typiske *Nettion crecca crecca* (L.) eller tilhører Artens amerikanske Race, *Nettion crecca carolinense* (Gm.), vides ikke.

Pibeand, *Anas penelops*.

♂ ad., ¹⁰/₆ 1926, Sardlok, Godthaabsfjord.

Islandsk Hvinand, *Bucephala islandica*.

♂ ad., ⁹/₄ 1927, Korhut, Godthaabsfjord.

Sort V-Ederfugl, *Somateria mollissima v-nigrum* (Gray).

♂ ad., ²⁶/₃ 1926, Kangek, Godthaabsfjordens Munding; ♂ ad., ²⁰/₂ 1925, Narssak, c. 30 km Syd for Godthaab.

Knortegaas, *Anser torquatus*.

♂ Kornok. — Er formodentlig en Lysbuget Knortegaas, *Branta bernicla hrota* (O. F. Müller).

Rødhalsset Lappedykker, *Podiceps griseigena*.

♂ ad., i Sommerdragt, ¹²/₄ 1927, Frederikshaab. — Tilhører rimeligvis Racen *Podiceps griseigena holboelli* (Reinh.)

Strandhjejle, *Charadrius squatarola*.

Narssak, ¹⁰/₁₁ 1926.

Hjejle, *Charadrius pluvialis*.*Charadrius apricarius apricarius* L.

⁶/₆ 1925, Kornok; ²⁰/₄ 1926, Kagssimiut; ²¹/₅ 1926, Narssak; ¹/₁₁ 1926, Kornok. — Om nogle af Eksemplarerne muligvis skulde tilhøre Arten *Charadrius dominicus dominicus* Müll., vides ikke. Landsfogeden bemærker, at Hjejlen »er almindeligere end antaget«.

Strandskade, *Hæmatopus ostreologus*.

¹⁵/₅ 1926, Napassok Udsted, Syd for Sukkertoppen; ²⁰/₄ 1926, Frederiksdal, langt sydpaa i Nanortalik Distrikt; Efteraaret 1925, Kap Farvel.

Smaaspove, *Numenius phæopus*.

¹⁵/₅ 1925, Narssak; ¹⁵/₅ 1925, Grædefjorden; ²²/₆ 1926, Nunarsuak, Julianehaabs Distrikts vestligste Fangeøer.

Islandsk Ryle, *Tringa canutus*.

♂ ad., ³⁰/₅ 1925, Narssak; ¹⁵/₁₀ 1926, Narssak.

Kløfthalet Maage, *Larus sabini*.

♂ ad., ²⁵/₈ 1926, Kornok; juv., September 1925, Sukkertoppen; juv. ²⁵/₉ 1925, Godthaabsfjorden. — Grønlænderne kalder den »Taterarnak« ☉: den lille Ride.

Kortnæbbet Lomvie, *Uria arra*.

Et Eksempel af svag hvidbrun Farve, meget lyst, skudt ¹²/₁ 1927 ved Narssak.

Søkonge, *Mergulus alle*.

Et Eksemplar, hvidbrunt eller rettere lysebrunt, ¹/₂ 1926, Sardlok, Godthaabsfjorden. Et Eksemplar i Sommerdragt, ¹⁰/₅ 1926, Arsuk ved Ivigtutfjorden.

Stær, *Sturnus vulgaris*.

⁷/₁₁ 1925, Fiskenaasset; Efteraaret, August?, 1925, Nordprøven, Julianehaabs Distrikt.

Endelig meddeler Landsfogeden, at Fangerne i Vinteren 1925—26 helt ind i Januar Maaned har skaffet ham mange Eksemplarer af Langnæbbet Lomvie, *Uria aalge aalge* (Pontopp.) og af Lunde, *Fratercula arctica*.
